

וכי מותר לאפות פחות מכשיעור –

But is it permitted to bake less than the required amount

OVERVIEW

רב בורר ואוכל ומניח that ברייתא attempted to explain the discrepancy in the חסדא when it is מכשיעור, and חטאת חייב בירר ואם is when it was כשיעור. However, רב challenged him saying, 'is it מותר to bake מכשיעור פחות?!' The same applies by בורר that it is also אסור to be מכשיעור. Our תוספות explains what חסדא assumed.¹

והמתרץ סלקא דעתיה דפחות מכשיעור הוא דרך אכילה:²

And the one who gave the answer (רב חסדא) that מכשיעור is מותר, assumed that if one is בורר פחות מכשיעור that is the normal manner of eating, and it should be permitted.

SUMMARY

בורר [פחות מכשיעור] may be considered eating; not less than the שיעור בורר.

THINKING IT OVER

Why is רב חסדא of סברא (that מכשיעור is פחות) more concerned to explain the סברא (that עולא of ביום לבו is מותר [which was refuted by יוסף]), than explaining the סברא (that עולא of ביום לבו is מותר [which was refuted by רב חסדא])?³

¹ Everyone maintains that לכתחלה one is not permitted to do a מלאכה even if it is מכשיעור (and according to others [ר' יוחנן] it is even אסור מן התורה). How could ר"ח have thought that one may be מכשיעור?

² In the process of eating it is entirely normal that one selects what he eats from that which is before him, so if it is a small amount (פחות מכשיעור), it should be referred to as eating, not selecting. It is not even a שיעור; it is merely eating. בורר is only if one selects a large amount which is the שיעור of בורר. This distinguishes בורר from אופה.

³ See מהרש"א.